

Grb z orlom

Legenda o nastanku Mehike

Še danes spominja na legendu o nastanku Mehike grb z orlom, ki ima v kljunu kačo in sedi na kaktusu. Po legendi, ki živi med ljudstvom, so predniki Mehikancev Azteki okoli leta 1324 prišli na današnje ozemlje. Ustavili pa so se zato, ker jim je bilo prerokovano, da bodo srečni in močni le tam, kjer bodo videli takega orla.

Kultura Mayev in Toltecov se odraža tudi v Mehiki

Ko so prišli Azteki na današnje ozemlje, so tam našli razpadajočo državo Toltecov, ki so bili narod z zelo visoko kulturo. Na jugu pa je pustil sledove najbolj razvit narod — Mayi.

Azteki so imeli že svoj keder, dobro so poznali astronomijo in veliko so se ukvarjali tudi z umetnostjo. Veliko so gradili, vendar so najlepše piramide podedovali od Mayev.

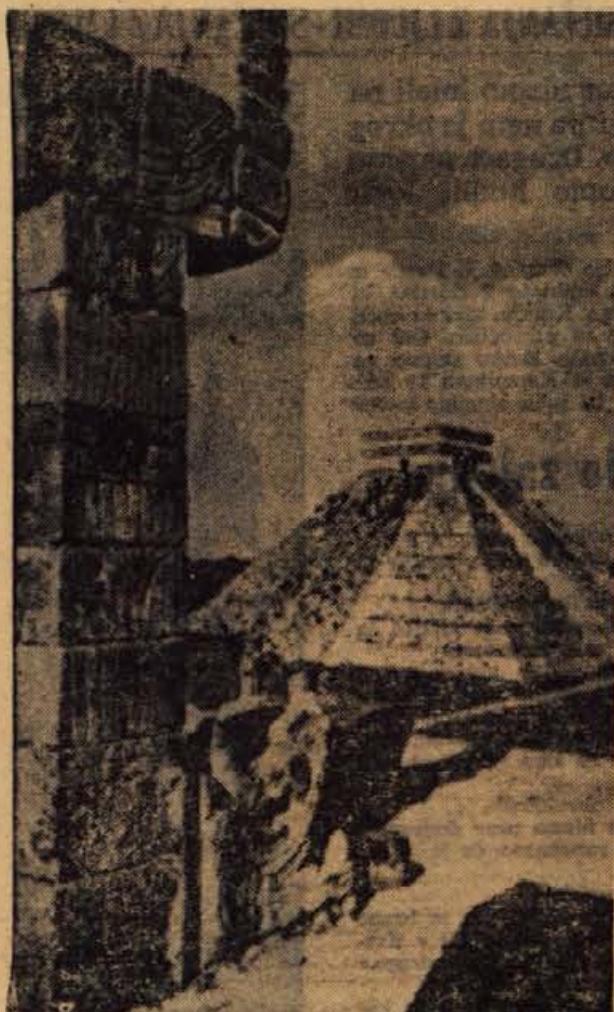
Ljudje, ki so poznali koruzo

V novi domovini so se Azteki ukvarjali največ s poljedelstvom. Vendar niso poznali takih kul-

tur, kakor so jih poznale evropske dežele. Domovina kruze je Mehika, prav tako prihaja iz teh dežel tudi kav, paprika, tobak in agava. Zemljo so obdelovali zelo primitivno, saj niso poznali niti pluga niti rala; obdelovali so jo z motiko.

Spanci posežejo v življenje Aztekov

Pra stoletja so Aztekom vladali kralji, ki so hitro širili državo. Z osvajanjem novega ozemlja so si pridobili velika bogastva. Ko je bila moč Aztekov največja, so se po Srednji Ameriki pričele širiti novice o tujhih, ki so se izkrcali na Karibskih otokih. Bil je Kolumb in njegovo spremstvo. Dvajset let za njim so prišli Spanci, ki so že zavzeli Ku-

Kulturna zapuščina Mayev: piramida — grobnica na polotku Yucatán

REKLISO...

»NAJVEČJA ZALOST« je v tem, ker so neumni gotovi, pametni pa vedno dvomijo. Bertrand Russell, angleški filozof

»V POLITIKI je veliko psov, ki lajajo šele takrat, ko ni ničesar več.« Christian Pineau, francoski minister

»NASE STOLETJE je odkrilo lepoto grdega...« Neki francoski slikar

»NE ZANIMAO me leta, saj sploh ne vem, koliko sem star. In tudi, če bi vedel, ne bi verjel.« Vittorio de Sica, italijan, filmski režiser

»CLOVEK SE CUDI, kako so matere spoznale vse tiste stvari, ki jih prepovedujejo svojim hčeram!« Lilli Pulver, nemška filmska igralka

»USPESEN je tisti moški, ki zasluži več, kot porabi njegova žena. Uspešna pa je tista ženska, ki najde takega človeka.« François Sagan, francoska pisateljica

»KO BO POTOPI, se človeštvo ne bo utopilo v vodi, temveč v papirju.« Somerset Maugham, angleški književnik

miljan, nato mehiški diktator Diaz. Pod vodstvom Pancha Villa in Emilia Zapata se prične gveriško gibanje, ki traja do leta 1917, ko predsednik Carranza izda ustavo. Država je zaplenila vse cerkveno premoženje in izveden je bil prvi del agrarne reforme. Nacionalizirana so rudna bogastva, ki so jih največ izkorisčali tuji. Leta 1942 je tudi Mehika stopila v vojno z Nemčijo, Italijo in Japonsko.

Se vedno je pretežno agrarna država. Glavni pridelek je kruza, goje pa tudi ostale žitarice. Veliko izvaja kava, kakava in svile.

Država ima veliko rudnih bogastev, posebno naftne, železa, cinka, bakra, zlate in srebra. Imajo že precej dobro razvito industrijo, ki se posebno hitro razvija po zadnji vojni.

Predsednik LOPEZ MATEOS je dejal: »Naša revolucija se še vedno nadaljuje. Mnogo je zaprek in težav, ki jih moramo odstraniti. Letos so delavci prvič sodelovali pri upravljanju tovarn in dletivih dobicakov. Elektriko smo nacionalizirali, toda to je še le začetek. Iz dneva v dan podiramo staro in gradimo novo — boljše življenje.«

Revolucija se nadaljuje

Mehika spada med večje države na svetu, saj meri dva milijona kvadratnih kilometrov in ima 33 milijonov prebivavcev.

GLOBUS

Nadaljevala bo študij

MLADA PREDSTAVNICA FRANCOSKEGA »novega vala« Marie France Pisier in obenem absolventka pravne fakultete bo z Robertom Hosseinom snemala v Nici. V filmu bo igrala kar dve vlogi, in sicer sestro glavnega junaka, ki je brinetka, in njegovo plavolaso bogato priateljico. Po končanem snemanju se bo posvetila študiju.

Po 50 letih je našel sestro

PETDESET LET ni vedel uradnik Maximo Laguna Sanchez, da ima sestro. Na izletu v oddaljeno provincijo je srečal staro gospo. Njegova žena je presenečeno dejala: »To bi bila lahko tvoja sestra, tako ti je podobna.« In ko je začel pogovor z njo, sta začudeno ugotovila, da nosita ista enaki imeni in da sta rojena v isti vasi. In rešitev uganke?

Njun oče je zapustil mater in odšel v Ameriko. Zapuščena mati je morala otroka dati v sirotišnico in tako nista vedela drug za drugega.

Sir Winston Churchill častni član

SIR WINSTON CHURCHILL pri naslednjih volitvah ne bo več kandidiral za mesto v britanskem spodnjem domu. Konservativni politiki ga bodo imenovali za častnega člena. Opozicijo so seznanili z načrtom, da bi si zagotovili večino za zahtevano spremembu.

Tudi general se lahko zmoti

GENERAL DE GAULLE je poveljeval častni četi pri podeljevanju odlikovanj francoskim vojakom. Proti koncu ceremoniale je pozabil dati godbi ukaz za »tuš« in je dal ukaz za konec: »Orožje strani!« Sele ko se godba ni oglašila, je opazil napako.

KRANJ, 5. OKTOBRA 1963

STEVILKA 39.

Največ življenjskega prostora v Afriki

Statistični podatki zatrjujejo, da živi na vsakem kvadratnem kilometru zemlje na Zemlji 26 ljudi, še pred 10 leti pa jih je živilo le 18. Iz demografskega koledarja OZN je razvidno, da so ljudje najgosteje naseljeni na Nizozemskem, kjer jih živi povprečno 346 na kvadratnem kilometru, največ prostora pa imajo ljudje v Južni Afriki, kjer »sima« vsak človek svoj kvadratni kilometr zemeljske površine. V Kanadi prideta 2 človeka na kvadratni kilometr, v ZDA pa 20.

Najbolj mestna dežela je zilija, Formoza, Kenija, Severna Amerika, kjer je kar hika, Filipini in Siam. 65 odst. ljudi nastanjenih po Medtem ko je v Evropi in mestih, v Sovjetski zvezzi je v Severni Ameriki več žensk kot moških, je v Aziji in Oceaniji obratno. Na vseh delih sveta se rodi več dečkov kot deklic, ker pa je umrljivost pri ženskah manjša kot pri moških, pri starejših starostnih skupinah ženske prevladajo.

Najdaljšo življenjsko dobo dosegajo Franci, Nizozemci in Norvežani. Povprečna meja življenja dosegata celo 75 let. Pri rojstvih je na zadnjem mestu Zahodna Nemčija, kjer se na 1000 prebivavcev rodi le 10 otrok letno, najhitreje bi lahko naraščalo število ljudi na Slonokoščeni obali, saj se na 1000 prebivavcev letno poveča za 56, vendar zaradi precejšnje umrljivosti ni tako. Države z visokim letnim prirastkom ljudi so Gana, Albanija, Bra-

Pred nekaj dnevi je gostovala v Kranju pevska in folklorna skupina »Stif Naumov« iz Bitole. Predstavila nam je »košček« makedonskega sveta z izbranim sporedom pesmi in plesov

Že to zimo otroška vlečnica »Mojca«

● KRAJSKA GORA bo njena res najmlajša, pove do letošnje zimske sezone že ime te vlečnice; vlečnica dobila še en turistični obekt, ki se ga bodo razveseli predvsem naši najmlajši.

● Obratovati bo pričela že zlínica Vitranc bo namreč za letošnjo zimsko sezono, z lastnimi sredstvi in lastni režiji zgradila levo od sedanjega vlečnice OTROSKO.

● Da bo ta naprava namesto vlečnica za otroke ni bila primerna.

● Kranjska gora bo tako odslej v zimski sezoni še bolj privlačna tudi za najmlajše in ne samo za vrhunske športnike oziroma za odrasle osebe na splošno. — P.

SREČANJA Z LJUDMI - SREČANJA Z LJUDMI - SREČANJA Z LJUDMI

»Bili smo razočarani, ker nismo imeli na razpolago zajcev. Vendar pa nam je okrog 350 fazanov zadostovalo. Drugače pa smo bili zadovoljni. Še bomo hodili loviti Jugoslavijo.«

Tako je dejal vodja prve veče skupine 39 lovcev iz italijanskega mesta Viareggio g. Umberto Pezzattini, ki smo ga našli pred hotelom Evropa v Kranju, kjer so imeli vse tri dni lova urejeno hrano in prenočišče. Oni so pravzaprav »odprli« sedanjo jesensko lovsko sezono na loviščih Kozoroga med Kranjem in Kamnikom te dni. V tem mesecu so napovedane še tri veče skupine lovcev

»Škoda, da ni bilo zajca!«

iz Italije, ki bodo v glavnem poskusile srečo s fazani (pripravile so jih lovsko družino Sorško polje, Senčur in Skofja Loka).

● Ste že bili kdaj prej na naših loviščih?

»Da. Večina nas je, ki že poznamo vaša lovišča in sistem lova v Jugoslaviji,« je dejal g. Pezzattini.

● »Boste še prišli?«

»Seveda. Že 26. oktobra nas bo večina znova v Jugoslaviji, in sicer na loviščih pri Ptuju. Je že urejeno. Tam bomo dobili na razpolago tudi zajce. Mi v Toscani smo zelo navdušeni za zajce in ptice. To smo tu tokrat zelo pogrešali.«

● »Kaj o tem niste bili prej obveščeni?«

»Ne. V tem se organizacijsko nismo prav dogovorili pred našim odhodom. Končno pa razumemo. Če je zajcev premalo ...«

● »Kako vam je bilo všeč ostalo?«

»Pri vas smo zmeraj zadovoljni. Zlasti kar se hrane tiče. Ni draga, toda v Kamniku je še ceneje kot v Kranju. Zlasti je pri vas poceni plivo, vino pa je predrago.«

● »Imate kakšne druge pripombe, želite ...?«

»Niti ne. Res je, da se nekateri mladi nimajo kje sprostiti zvečer. Niti televizije nimamo v hotelu, čeprav je druga oskrba dobra. Sicer pa se mi lovci sprostimo na krov in zvečer ne iščemo razvedrilna.« — K. M.

Po krajšem časovnem presledku je Bled spet posodil nekaj svojega prostora in precej svojih lepot nemškim filmařem. Ob pomoći podjetja Filmservis Ljubljana filmsko podjetje Musikhaus iz Zahodne Nemčije snema glasbeno-zabavni film, ki mu je scenarist za kraj dogajanja namenil Tirole. Po prizoru iz bara (uredili so ga v Kazinu) sodeč, bo v filmu zares veliko glasbe, predvsem pa na desetine mladih ljudi

Zadnje »potepanje« po Bremnu

S hitrim in zelo udobnim modernim tramvajem smo se pol ure vozili iz predmestja v center Bremena. Že prvi trenutki, ki smo jih prebili na tleh Bremena, so nam dali čutiti, da je to precej prijetnejše mesto od Hamburga. Stavbe, ki so jih gradili po vojni (tudi Bremen je bil močno porušen), so višje, svetlejše in prijaznejše. Glavna ulica, kjer je večina veletrgovin, je zelo živahna. Mesto se je ravno pripravljalo na veliko razprodajo v vseh trgovinah ob koncu poletne sezone. Napis — kot na primer »Kmalu bo skočila mačka iz vrečel« ali »Kaj pomeni to grmenje? Ah, seveda, cene padajo!« so vabili že dobrih deset dni prebivavce mesta, naj se tega in tega dne zglasijo v trgovini, ki bo posebno opremljena za razprodajo in kjer bodo lahko kupili blago za toliko in toliko procentov ceneje, kot so ga pred štirimi ali petimi meseci drugi. Naslednjega dne, ko se je razprodaja začela, smo lahko opazili, da so se ljudje močno potrudili in se nagnetli v trgovine. To sicer ni pomenilo, da Nemci nimajo denarja, da bi si v polni sezoni kupili ta ali oni artikel, vendar je še enkrat potrdilo njihovo gospodarnost, ki večkrat meji že na skopost ali celo na neumnost, kajti kaj ti pomagajo še tako krasne kopalke na severnem morju ob začetku avgusta, ko večina že potegne iz omar svoje toplejše obleke.

Značilnost Holandije — mlin

Proti enemu največjih pristanišč v Evropi

Žalostna novica

Večerne ure smo navadno porabili za to, da smo se seznanili — vsaj površno — z nočnim življenjem mest, ki smo jih obiskovali. Pohajkovali smo po cestah in se pomenovali. Naenkrat smo zasišali glas kolporterja, ki je kričal nekaj o katastrofalnem potresu v Jugoslaviji. Vsi smo najprej pomislili na Ljubljano. Hitro smo kupili časopis in prebrali prve žalostne ščodratke o potresu in žrtvah v Skopju. Kar kmalu smo se vrnili na ladjo, kjer je bila že vsa posadka obveščena o nesreči. Mornarji so bili zbrani ob radijskem sprejemniku in napeto poslušali slabo modulacijo radia Zagreb.

V poznih popoldanskih urah je ladja Bratstvo zapustila Bremensko pristanišče. Zeleno dolina reke Weser je ostajala za nami, z brega se je oglasila spet jugoslovanska himna v pozdrav ladji, ki je tega dne v znak žalosti plula z začetkom na pol droga.

Na Holandsko

Za spoznavanje dežele je dva dni toliko kot nič, da ne govorim o tem, kakšne vtise si lahko ustvariš o tej deželi, v kateri si se zadržal en sam dan. Ko smo zapustili Bremen, se nam je obetalo nekaj več postanka v Holandiji, in to v enem največjih pristanišč na svetu Rotterdamu. Holandija nas je prav vse močno zanimala. Mnogo smo slišali govoriti o ljudeh, o načinu življenja in o življenjski ravni, ki so jo dosegali na Holandskem. Od Bremena do Rotterdamu ni daleč in tako nam ni bilo treba dolgo takati na srečanje s Holandijo. Nemške zastave na obalnih ladjicah so se kaj kmalu umaknile holandskim trobojnicam. Značilne obalne barlice, ki so obenem tudi stanovanje za lastnikovo družino so nas obkrožale po ves dan. V soboto popoldne smo odšli iz Bremena in v nedeljo popoldne smo bili v Rotterdamu. V nedeljo v holandskih pristaniščih ne delajo in tako se nam je spet podaljšal čas bivanja v Holandiji na en dan. Preden smo zapluli v kanale reke Schelde smo morali lep čas čakati na pilotu in

pisali, kje in kaj se plača kupovati. Sicer pa smo bili tako vsi silno »na tenkerem z denarjem, da smo si trgovine ogledovali bolj od zanjo.

Ogled Rotterdamu

Rotterdam velja danes za eno največjih pristanišč na svetu, če ne celo največje. Mesto nas je navdušilo tako močno, da smo se vsak dan po dvakrat odpeljali z ladje v center, čeprav smo ga že dobro poznali in si ga ogledali do potankosti. Ostro ločena dela, stari in novi, sta privlačna vsak po svoje. Stari del, ki je ušel neprestanemu bombardiranju med drugo svetovno vojno z značilnostmi holandskih stavb in novi del, ki ga sestavljajo predvsem stavbe trgovskega značaja, svetle, pretežno nizke, z velikimi zasteklenimi izložbenimi okni, prostornimi in urejenimi z velikim okusom in poznanjem kupcevih zahtev.

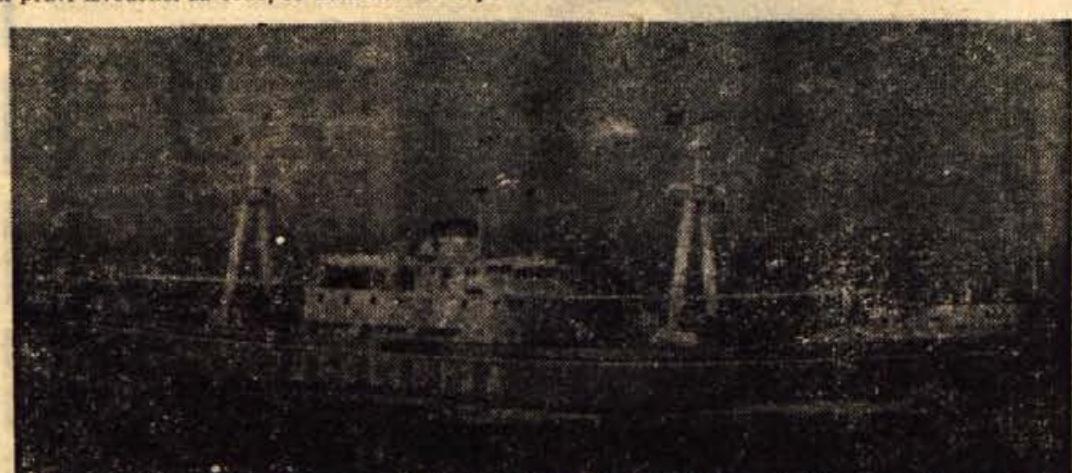
Naša prva pot je bila pot na EUROMAST — stolp, s katerega vidiš Rotterdam pod seboj v vsej njegovi velikosti. V štirindvajsetih sekundah te eno najhitrejših dvigal potegne na sto metrov visoko ploščad in Rotterdam ti leži pod nogami. Presenetljiv pogled na pisani vrvež velemešta. Od tu se vidi vse področje delte, ki jo naredi reka Schelde ob izlivu v morje, vidi se stolp stolnice v Utrechtu in silhuetu Haaga, Dordrechta in Delta, najzanimivejšega in najbolj holandskega mesta v vsej Holandiji. S tega mesta smo si lahko označili tudi vse ostale točke, ki smo jih nameravali obiskati v teku našega pet-dnevnega obiska v Rotterdamu.

V mesto smo prišli sredi popoldneva, zato smo preostali čas porabili za večerni sprehod po starem delu Rotterdamu.

Pogled skozi okno

Ozke in dokaj visoke, tri- do štirinadstropne hiše so se raztezale ob vodnem kanalu. Skoraj vsaka hiša ima balkon in nad tem balkonom zaščitno platno proti soncu, ki ga sicer na Holanskem ni mnogo, ker vse prerado dežuje. Platno je približno take oblike, kot ga imajo pri nas nad izložbami, le da ni ravno, ampak usločeno, kakor streha pri kaki stari kočiji. Okna so velika in stekla so od stropa do tal. Vsako okno ima seveda lične zavese, ki pa jih Holanci ne obesijo tako kot ljudje pri nas, da zakrivajo radovednim pogledom dostop v stanovanje, ampak tako, da se v stanovanje prav lepo vidi. Navadno ima tako veliko okno kuhinja ali dnevna soba in mimoidoči lahko prav mirno opazujejo kako Holandčeva žena kuha, prismodi mleko, previja otroka itd., itd. Zavese se vidijo samo ob robu okna. Niti zvečer jih ne spuste. Holanci se malo zadržujejo na ulicah in v kavarnah. Večinoma so doma, posebno v večernih urah. Ko pride deveta ura, skoraj da ni človeka na ulici, in če se izgubiš, nimaš koga vprašati za pot. Ljudje so doma in skozi njihova velika okna jih spet lahko vidiš, kako igrajo karte, gledajo televizijo in podobno. Holanci nimajo lepega vedenja samo za na ulico, ampak tudi za dom, kajti imeli smo občutek, da se doma počutijo kakor na ulici in na ulici kakor doma.

Mito Trefalt

Ladja Bratstvo, s katero smo potovali od Reke do Antwerpna

Točno trinajdeset let je minilo, odkar se je pojavil prvi »VELIKI MERCEDES«, ki je pomenil višek avtomobilske tehnike leta 1930. Tudi letošnji zelo uspešno nadaljuje slavno tradicijo »velikih«. Do sedaj sta bila dva in v počastitev tretjega so se zbrali vsi trije na prijateljsko srečanje. V ta namen so pripeljali ostala dva iz Daimler-Benz muzeja za nekaj ur na sveži zrak.

Novi »veliki mercedes«

Cesarjeva lepa kočija

Za 10.000 holandskih goldinarjev je kupilo zastopstvo Daimler-Benz na Nizozemskem tisti »veliki mercedes«, v katerem se je vozil cesar Wilhelm II. Danes ima cesarjev »veliki mercedes« svoje mesto v muzeju in kljub tolikim letom imajo njegovi kromani deli poln lesk.

Cesar Wilhelm je bil navdušen pristaš avtomobilov Daimler-Benz. Že ob prehodu v dvajseto stoletje je prvič sedel v daimler in se nadvožnjo tako navdušil, da je voznika pripravil do tega, da je popeljal s »fantastično« hitrostjo 60 kilometrov na uro, kar je bil za tedaj izreden dosežek. V tem cesarskem avtomobilu je mogoče videti tudi originalno komandno ploščo. Vozniku — njegovega cesarskemu veličanstvu so na osnovno vožnje služila posebna navodila, ko na primer: naprej, počasi, domov itd. Po neki vožnji je možem iz svojega spremstva dejal: »Gospodje, menim, da je to avto prihodnosti.«

V jeseni 1930 se je kot cesarsko vozilo pojavil na pariškem salonu »Veliki Mercedes«, ki je bil največji ponos

te razstave. Svetovni tisk ga je označil kot »nenavadni avto«. Izdelali so le 159 takih avtomobilov, saj je bila cena precej visoka.

Za kralje in diktatorje

V letu 1937 se je pojavil drugi klasični »veliki mercedes«. Od njegovih predhodnikov ga ni ločila le velika zmogljivost (230 KS), ampak predvsem velika udobnost. Prav to mu je zagotovilo posebno mesto. Največja možna hitrost je bila 170 kilometrov na uro. Na seznamu so bili monarhi z Japonske, Švedske, Siama, Albanije in Bolgarije in imena kot Hindenburg, Hitler, Horthy, Stalin, Mussolini, Franco in Salazar.

Tudi »veliki mercedes« 1963 tako kot njegovi predhodniki ne bo nikoli množično vozilo. Prav gotovo pa bo pripomogel, da si nemška avtomobilska industrija pridobi nekaj izgubljenega sijaja.

Kakšen je mercedes 1963?

Predvsem je mercedes 600 avto največjih dimenzij in bo imenovan vedno v družbi

Resnično majhen je videti MERCEDES 1900 poleg svojih bratov. Največja je pullman-limuzina, ki ima na vsaki strani po eno okno več kakor MERCEDES 600, ki ga vidimo v sredini.

Rolls Royce in Cadillaca. Kako cestni parnik je njegova »daljša« izvedba 600 puščan, ki potrebuje za svoje 624 cm dolgo telo poseben parkirni prostor.

Celotno vozilo ima celo vrsto tehničnih izboljšav, predvsem pa je cela vrsta operacij popolnoma avtomatiziranih. Ko se človek u sede v vozilo, se sedež avtomatično naravnava v najboljši položaj, okna se odpirajo in zapirajo s pritiskom na gumb, ročne zavore pri pritisku na plin avtomatično popustijo, obenem pa se ob dodajanju plina avtomatično vključujejo štiri prestave, avtomatično se uravnava temperatura v vozilu. Skratka, vse, kar je mogoče, je avtomatizirano, kajti konstruktorji so imeli pri tem proste roke in njih utesnjevala vnaprej skalkulirana cena.

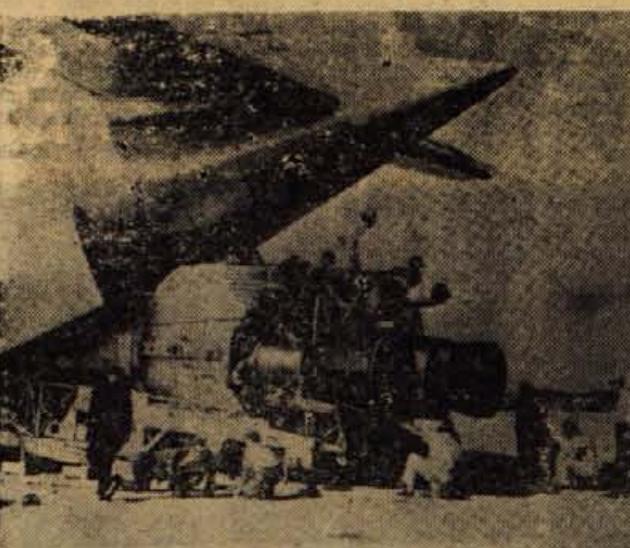
Mercedes 600 je dolg 554 centimetrov, širok 195 in visok 151 cm ter lahko sprejme pet do šesti potnikov, ki pa se vse drugače vozijo, kar pa v našem »fičku«. V izvedbi pullman-limuzina, ki je za 9 cm daljša od cadillača, se lahko pelje 7 do 8 ljudi.

Motor ima osem valjev s skupno prostornino 6329 ccm in močjo 300 KS. Hitrost 100 kilometrov na uro doseže v, 96 sec., največja možna hitrost pa je prek 200 kilometrov na uro. Dvokrožni zavorni sistem (kolutne zavore) omogoča popolno zanesljivost pri zaviranju.

Mercedes : Rolls Royce : Cadillac

des 600 presegel svoja tekme, vprašanje pa je utrjen položaj, ki ga oba »velikana« zavzemata na tem področju.

Cena za mercedesa 600 znaša 49.000 DM, za limuzino pa bo treba odšteti kar 56.000 DM. Če to izmenjamo v drobi, dobimo po evropskih merilih deset avtomobilov srednjega razreda n. pr. taukus 12 M za eno limuzino 600 pullman.

Na postaji pomorskega letalskega Miramar v Kaliforniji načladovali podnožje rakete A-100 v tovorno letalo tipa »Daglas«, ki ga bo preneslo v Cape Canaveral v Floridi, kjer izstreljujejo satelite.

ZANIMIVOSTI

Nova elektronska ročna ura

V ANGLESKIH PRODAJALNAH UR se bo kmalu pojavila v prodaji elektronska ročna ura, za katero proizvajavci trdijo, da je točna 99,9977 odstotkov. Ura ima samo 12 gibljivih delov, energijo pa črpa iz baterije, s katero so se pet let ukvarjali švicarski in ameriški strokovnjaki. Namesto tradicionalnega tik-tak se komaj sliši rahlo brnenje.

Take ure so nosili ameriški kozmonavti, piloti letal »X-15« in svetovni rekorder z dirkalnimi avtomobili Clark. Do sedaj je že prodano 100.000 primerov teh ur, ki bodo razstavljene na mednarodni razstavi ur in nakita v Londonu.

Iz morja sladka voda

PRIDOBIVANJE SLADKE VODE iz morja s pomočjo atomskega reaktorja je na dnevnom redu konference strokovnjakov za atomsko energijo, ki so se te dni zbrali na Dunaju, središču mednarodne agencije za atomsko energijo. To je že druga mednarodna konferenca, ki obravnava ta problem.

Predvsem se ukvarjajo strokovnjaki z vprašanjem, kako naj mednarodna agencija za atomsko energijo pomaga tistim deželam, ki so v razvoju in ki jim pomaganje vode pomeni bistven problem. Pri obravnavi so prišli do enotnega zaključka, da bi atomski reaktorji lahko dajali paro, ki je potrebna pri destinaciji morske vode. Obenem pa bi se energija lahko uporabila za pridobivanje električne energije.

(Nadaljevanje)

Na postaji so plezavke tako rekoč položile poslednji rok nase. Namazale so si usta daleč prek roba z belim mazilom in so nato nudile s svojimi črnimi očali in gorjanskimi klobukti pretresljivo čarovniški pogled.

V tem ko je kipel Mont Blanc pod modro nebo ravnikar še kristalno čist, je njegov pogled nenašoma postal mrk, nato si je ovil glavo z oblaki. Nič ne rečem, da bi to ne bilo čisto slučajno, kljub temu sem pa le osupnil. Da se ni nameraval odreči damam, kali?

Naskočile so orjaka

V dolgi vrsti so torej gornice naskočile orjaka. Danes so nameravali prečkati ledenič, nato na pol poti v koči Grands Mulets. In razen tega je bilo po nekoliko podremati in ob tem mnenju nemogoče, da bi dveh zjutraj odriniti proti bila pri svoji dolžini treh ki-

tev mesej bi pomagale pilule, da bilo je v curkih. Oblaki so nazaj v kočo in ko bi se neki sem jih pogolnil. Hude viseli globoko v dolino, gore urje vneslo, poskusili se endepresije se so zgrnile nad pa so bile zavite v temne krate. Italijanski vodniki nismo.

Prekipevajoče razposajena pa je bila zato francoska družba, ki je visela z menoj. Pogolniti je moral nekaj mnogo bolj izdatnega. Neslašne šale so kar prehitvale druga drugo. »Glej,« je dejal nekdo, »nasproti nam prihaja kabina na isti vrv!« Najmanj dva in pol centa težak dedec je nato trdil, da se spodnji del kabine v primeru nesreče da odpreti. Med gromozanskim smehom je nato z vso težo skakal po tleh. Ob misli, da bi se utegnila kabina izprazniti navzdol, mi je ledena kri po žilah.

Ko smo prišli na vrh, sem si želel samo nečesa: brž spel dol. V isti kabini, samo z novimi gosti, sem se peljal navzdol. Družba je bila druga,

Mont Blanc — najvišji vrh Evrope (4810 m). Prvikrat so ga osvojili leta 1786.

Kako so ženske „naskakovale“ Mont Blanc

vruhu. Kdove kaj hudega se lometrov iz enega samega koni moglo zgoditi, dve Italijanki sta namreč nosili s se boj v nahrbniku oba milanske mestna svetnika, vsak je tehtal 3 kg. Ena izmed Francuzinj pa si je zaradi varnosti privzela na cevini Teddy — medvedka kot talisman.

Da bi laže opazovali tistih 100 črnih pikic, ko bodo prečkale ledenič, sem sedel v gondoli žičnice na 3842 m visoki Aiguille de Midi. Kabina visi na jekleni vrv, ki se razpenja, brez vsakršne opore, ni ohladil glave. Ce bi zdaj v omotnični višini nastal, recimo, kak povod za reklam, pot, mi je obilj celo, ko imam »liferanta« nisem pogledal navzdol. Pogled kakor ne pomagalo dosti...

šale pa podobne kot prej. Majhna varianta: »Joj, vrv pa tako čudno poka!«

Bridko razočaranje

eden gorskih vodnikov je potem povedal, kako je bilo tam zgoraj. Strašno je moral biti. Sestoto metrov pod vrhom so gorski vodniki zaradi snežnega viharja hoteli odnehati. Ženske, oslepele od snega in častiljeja, pa so hotele strnjeno žuriščati naprej. In bi nujno potrebovala štitisočak! Dama je, kot se je izkazalo zbirala vrhove. Imela je že stodva tri tisočaka, pa

gore. Nekaj metrov više ali niže, to je pri tem vendor vseeno. Doživele ste nekaj vzvišenega in ste skoraj dosegli vrh najvišje gore v Evropi.«

Pa sem slabo naletel. »Govorno smo dosegli, je pihala dama iz Trient. »Tako bi lahko ostale tudi doma. Kaj pa koristi gora, če nisi prisel na vrh! In jaz, bi tako nujno potrebovala štitisočak! Dama je, kot se je izkazalo zbirala vrhove. Imela je že stodva tri tisočaka, pa

tisti, ki se vrenje z vrha Mont Blanca, je seveda od-

padlo. In to zaradi zanikri-

man. Ker nisem mogel več

nih šeststo metrov. Tako gledati take žalosti tolikih

strogje so planinske navade. žensk, sem se raje odpeljal.

Veliko slavlje, ki ga po sta-

Francoski vodniki so hoteli rem običajno praznujejo vsi

ki sem ju moral izdati. Vsekakor pa ne bi odnesel zdrave glave, če bi vojna še dolgo trajala. Po vrnitvi v domovino je polkovnik Wilcox odšel z menoj na poveljstvo, da bi me rehabilitiral. Moj predstojnik, major Roberts, se mu je zahvalil za pojasmnila. Ko sem hotel oditi skupaj z Wilcoxom, me je poprosil, naj za trenutek počakam. »O'Malley,« je rekel, ko so se vrata za Wilcoxom zaprla, »še nekaj je, kar bi morda lahko pojasmnil.«

Dejal sem: »Prosim, sir?« in ga radovedno pogledal, čeravno sem dobro vedel, kaj bo sledilo. »Oddajnik, kamor bi se moral napotiti, ko bi bili opravili svoje poizvedbe...« Se zdaj vidim majorja Robertsa, kako je jekleno siv in hladen sedel pred menoj, utihnil, odložil pipi in slednjič nadaljeval: »Ta oddajnik je utihnil feden dni zatem, ko ste odskočili. Moškega, ki je oddajal, so Nemci ustrelili 12. maja. Teden dni zatem, ko ste odskočili. Imate kakršnokoli pripombo?«

Se prav dobro se spominjam, da me Roberts ni pogledal, ko je zastavil to vprašanje. Vedel sem, da bi bilo odveč pripovedovati, kaj sem doživel tistega dne, ko sem odskočil, o pogledu na mirtva ruska dekleta, o Knohenhauerjevi hisi, o kasnejšem mučenju in Kramarjevem ožazu, tem mehkoživem kosu življenja nad kanonom, ki sem mu zapadel, o vsem nepriskrivenem, cesar ni bil v računu te naloge in kar sem však kakor pivnik, ker sem pač takšne čudi, da me sliši v neznano. Vnovič in poslednje, Franziska: tega ne pripovedujem zato, da bi se opravičeval. Ceprav me morda poskušate razu-

Naš roman

Sle ob koncu, ko je dosegel, kar je hotel, je za trenutek snel krinko; zleknil se je v stolu in belopolti obraz pa brezbarvne oči pod belimi trepalnicami so izdajali trd in zmagoščen obraz. Še nikdar nisem videl tako čudno in nesmiselno reči obraz, ki se je sprostil tako, da je otrdel. Odkril je krinko, s katero se je zastiral, in zagledal sem želesno ogrodje naprave, avtomata, v katerega sem vrgel penny, da se je sprožil. Se zarezal se ni. Le jekleno je streljal vame, medtem ko sem hilstal po nemarnem zavitku življenja, ki ga je žvezketale izpljunil za moj penny. Obljubiti sem moral, da bom postal gestapovski ovaduh. Poslali so me v ujetniško taborišče za častnike, od koder bi moral pošljati obvestila. Tam sem se takoj povezel s polkovnikom Wilcoxom, ki je bil kot najstarejši po čini naš taboriščni vodja, in mu pojasnil svoj položaj. Ni bil posebno navdušen, toda v tretnutnem priziraju mi ni mogel odreči pomoči. Z majhnim krogom angleških in ameriških častnikov mi je dajal na pol verjetno gradivo, s katerim sem lahko slepil, da opravljam svojo nalogu. Tovarišem se je to zdele slednjič tako simečno, da so dvakrat pripravili lažna pobega,

A. A. BEG

meti, medtem ko bi pri Robertsu kaj podobne sploh ne mogel pričakovati. Nasprotno, zri je skozi okno, v modro večerno sivino londonske

Padalo se ni odprlo

Pred dvema letoma se je Gérarde, ne, bil je Guy, in ponesrečil Guy Masléno — človek ptica, pred tremi tedni pa je izgubil mlado živiljenje — pred očmi matere in očeta, žene in prijateljev — še njegov mlajši brat Gérarde.

Povsod, kamor se ozreš, vidiš fotografije človeka — ptice, ki kakor netopir visi v zraku. To so slike bratov Guya in Gérarda Masléne.

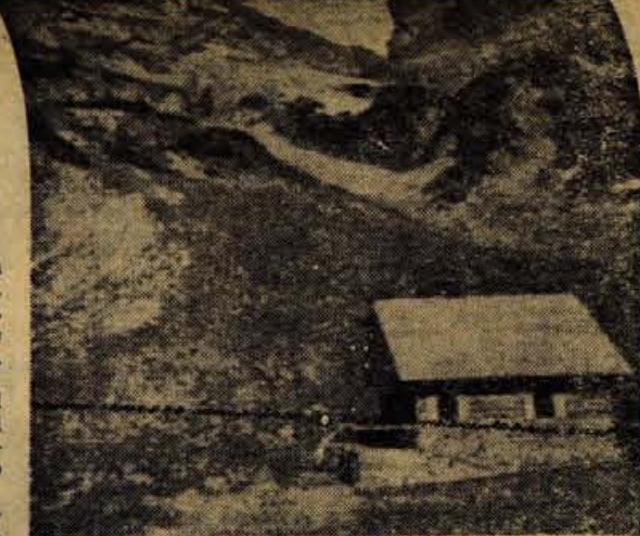
Sožalja sprejemajo v sobi, ki je opredeljena s črno zaveso; na eni strani ponos, na drugi — žalost. Mlada Gérardova vdova s prijateljicami; oče — iz oči mi govor globoke žalost; stara mati, ki nekaj sitnari in ne more razumeti, zakaj jim je bilo potrebno takih — herojev. Manjka samo mati. Nje ni. Uspavali so jo v sladko sanja o sinovih. Živiljenje je postal pretežko...

»Mislili so vedno samo na to,« pripoveduje oče. »Poglejte teraso! Ze kot fantki so skakali z nje. Padalo je obljubil, da ne bo več skakal. Toda obljubo je moral prelomiti, ker sta z Guyem sklenila, da bo drugi nadaljeval delo, če se kdo ponesreči.«

V Doncourtu se je 4. junija 1961 ponesrečil Guy Masléne. Na ročico je pritisnil šele sto metrov nad zemljo. Bilo je prenizko. Padalo ni zdržalo. Enako se je zgodilo tudi z Gérardom dve leti pozneje.

Ljudje — ptice so umirali: za Icarom — 1837 — Bécing — 1854 —, rato Leture — 1854 —, Grouf — 1874 —, Réchel — 1912 —, Clemen Sonne — 1937 —, Bolenne — 1937 — Valantin — 1953 — in brata Masténe.

In vse zaradi tega, ker so ljudje hoteli videti nekaj posebnega.

Vodnikova koča

Prelepa je gorska kotlina pod mogočnimi vrhovi Triglava, Vrsaca, Rjavine, Mišljev vrha in Kanjavca. Kamor koli se ozreš, povsod drugačna slika in povsod občutis tisto lepoto in mogočnost, ki ti jo lahko vzbudijo le gore.

Za dolgo ljudje občudjuje lepote gora in predvsem Velega polja in okolice. Leta 1775 se je v tej dolini ustavil tudi Valentijn Vodnik. Cez sto let so postavili na Velem polju kočo, ki je dobila ime po njem. Bila je majhna in skromna. Ustanovili so tudi planinsko društvo, ki se je imenovalo PIPARJI. Temelj našemu planinstvu so bili položeni. Vedno več je bilo ljudi, ki so planinari. Koča na Velem polju je postala premajhna. Začeli so razmisljati o razširitvi. Da bi bil pristop do nje lažji, so že leta 1909 hoteli zgraditi cesto iz Bohinjske Bistrice mimo jezera skozi Staro Fužino in prek Hudičevega mostu v Voje in potem z zobato železnično na Velo polje. Toda načrt niso uresničili. Vodnikova koča je ostala še vedno predaleč za marsikaterega turista.

Prišla je I. svetovna vojna. Za planinarjenje ni bilo časa. Tudi o koni niso več toliko govorili. Med drugo svetovno vojno je bila koča požgana. Po vojni so jo obnovili. Sedaj pa je zopet v središču razprav. Na Velem polju, tam kjer so priceli naši dedje z planinstvom, naj bi bilo največje zimsko turistično središče.

»Kje?« je vprašala. »Tukaj, v Benetkah?«

»Prikralj je.«

»Prikralj!« je rekla prav naglo, »pustite ga v miru. Saj ni vredno. In odtej je minilo tri najst let!«

Prepadena je opazila, da je sploh ne posluša. Odsotnih misli in skoraj srečen je strmel vanjo. Zaznala je, da se je spet prelevil moškega, ki ga je zagledala v Pavoneju, zdaj ni bil več moški, ki ji je mahal z Rive degli Schiavoni, preprosto in brez lokavosti, z ljubezvnimi očmi, trenci in preklici, z neugnanim pogledom, satanski angeli, ki lahko v gorišču zlobnega pogleda zmelje ves prostor. Skupaj sta v kletki, imenovani Benetke, on in veliki bellu hudočne, ki je brkone, sodeč po opisu. To bo leden, zamolček umom v tem.

Potem je spet zaslišala valove, ki so v mehkih, nežnih sunkih udarjali ob ladijski bok. V okroglem okencu zraven pomorskega zemljevida je zrak postal siv in malce kasneje se je v sivino z leve prikradla rdeča proga. Franziska je vstala. Nenadoma jo je zazelo. Pogledala je skozi okroglo šipo. Prikazala se je srebrno siva gladina, razgrnjena v dolge, zavezene proge.

»Dani se,« je rekla.

Fabio Crepac, dospelne Bertaldi, snikar se ne bojte, danes vas ne nameravam vnovič nagovarjati k sodelovanju. Na obisk sem vas povabil le zato, ker sem vam hotel povedati, da ste imeli prav.«

Moj stari konj

Ringa, ringa raja na Jesenice — Nad osnovno šolo imajo otroci prav lepo urejeno igrišče. Ce ni prostora drugje, potem se zabavajo tako, kot kaže naša slika

Sončni most

Z večer je morje utihnilo.

Počasi se je sonce pomikalo po nebu, da bi se skrilo za horizontom, potem pa vrglo prek morja rumenkasto zelen most.

— Mama, pojdiva prek tega mostu. No, vidiš most prek morja? — je vprašal Vanja.

— Seveda, vidim.

— Potem pojdiva.

— No, prav.

— Stopivat!

— Ne, počakaj malo. Sedaj je treba pazljivo pogledati.

— Jaz vendar gledam.

— Se glej.

— In koliko časa bom moral še gledati?

— Se malo. No, pogej! Sonce se je s svojim koncem že dotaknilo morja.

— In kaj sedaj?

— Sedaj je treba hitro steći v hišo in zaspasti.

— Pa most? Saj si mi vendar obljudila, da pojdeva prek.

— Točno. Ce nama uspe, da zaspiva, dokler ga sonce ne odnese, bova v snu prav gotovo hodila prek mostu.

— In kdaj bo sonce odneslo most?

— Takrat, ko se bo popolnoma skrilo v morje. Torej, teciva, da bova čimprej zaspala.

— Da, hitro — je soglašal Vanja.

V snu je Vanja se vprašal:

— Mama, sonce še ni odneslo mostu, ali ne?

— Ne, ne. Uspela sva. Čimprej zaspis.

In Vanja je zaspal.

mlada rast

Zgodba o pametnem zdravniku

Neki perzijski šah je bil tako debel in težak, da je to zelo škodovalo njegovemu zdravju. Okoli sebe je zbral vse znane zdravnike in zahteval, da ga pozdravijo. Toda nič ni pomagalo; karkoli so delali, šah nikakor ni shujšal.

Nekega dne je prišel k njemu zelo pameten zdravnik in mu rekel:

— Sah, jaz te bom pozdravil, toda prosim, daj mi tri dni časa, da razmislim, katero zdravilo naj pripravim.

Sah je pristal, in ko je preteklo tri dni, je zdravnik dejal:

— Sah, proučil sem tvojo usodo in zato vem, da ti

je ostalo samo še štirideset dni življenja. Ce mi ne verjam, vrzi me v temnico in kaznui.

Sah je zapovedal, da so zdravnika zaprli v temnico. Medtem pa so ga obhajale žalostne misli o skorajšnji smerti, nehal se je zabavati, ni več hodil na spreponde s svojim konjem. Žalost in skribi so ga popolnoma zrušili.

Sah se je začel izogibati ljudem. Iz dneva v dan je rastla njegova žalost in neprestano je hujšal, samo hujšal.

Ko je prešlo štirideset dni, je zapovedal naj privedejo iz temnice zdravnika in vprašal, kaj se je zgodilo, da je vendarle postal živ.

— O, šah, — odgovori zdravnik. — Poslužil sem se male laži, da bi vas tak priobabil, da shujšate. Prav nobenega koristnejšega zdravila nisem mogel najti.

Sah se mu je zahvalil in ga obdaroval z bogatimi darili.

Striček Stolp

Vsako jutro, ko se zbudim, se mi zdi, da se skloni k meni, se mi nasmejne in reče: »Dobro jutro, zaspanka!«

Da vam povem, o kom govorim! To je stolp — kranjski vodovodni stolp.

Tudi jaz mu vsak dan odzdravljam, ko grem mimo njega. Od kar so mu vzdali spominsko ploščo, se mi zdi kot stari dobr in hudomušni striček z velikanskimi brki. Svoje odlikovanje prav rad pokaže otrokom, saj se ti najraje igrajo z njim.

Naš striček stolp je star, zelo star in ve povedati veliko pripovedek, veliko zanimivih dogodivščin svojega mesta, nad katerimi je budo stražil mnogo let.

Cestokrat se zamisli in obuja spomine na lepe in tudi težke dogodke. Teda se spomni, da pod hišami ob njegovih »nogah« žive ljudje, ki imajo dobra in hrabra srca, in tedaj zrasne še više in ponosno zre na sredu ob stočju Save in Kokre, na hiši z dobrimi ljudmi — na svoj — Kranj.

Sanjalo se mi je, da sem rodila petorke, mi je danes zjutraj dejala žena.

— Kakšno naključje! sem vzbliknil, meni pa se je sanjalo, da sem bil vojak petega bataljona, petete in imel sem zobo s številko

da pa mi napovedujejo srečo. Saj res, tudi besed sreča ima pet črk.

Bila je nedelja in odšli smo na dirke. Naročili smo taksi, s seboj

čel sem šoferju 555 dinarjev in mimo grede opazil, da ima avto številko 5555.

Na dirlališču je bilo že vse živo. Sli smo do stavnice in stavili na konja s številko pet.

Tekmovanje se je pričelo. Spodbujali smo našega »nosilca sreče«. Konji so imeli pred seboj zadnji krog. Blaž smo vznemirjeni in vsi smo vpili. Konji so pritekli na cilj. Nismo videli, kateri je bil prvi. Čakali smo. Kmalu se je po hipodromu razlegel glas o zmagovalcu.

KONJ, NA KATEREGA SMO STAVILI, JE BIL — PETI.

55. Bil sem pet dni zaprt, ker sem na straži zaspal za pet minut. Cudno, danes smo petega. Pričel sem razmisljati. Kaj neki pomenijo vse te petice. Domisil sem se; mor-

smo vzeli petletnega sina in povabili še sestro in njenega moža. Bilo nas je torej pet. Vsi smo mislili enako; številka pet nam bo prinesla srečo. Auto se je ustavil. Pla-

repom v roki. Jokal sem, brat pa se mi je smejal. Neko nedeljo sva z bratom sedela za pečjo, listala po knjigah in opazovala mučo, kako se je igrala z volno. Začela sva se dolgočasiti in brat se domisli in pravi: »Pojdiva se gugat!« In res sva se šla. Usedla sva se na konja, porivala sva se z veliko silo in se naenkrat znašla na tleh. Dobila sva nekaj bušk. Od tega dne dalje se nisva več gugala.

Franc Urbanšek,
6. b razr. osnovne šole

stal v prirodi. To je pravi živi periskop.

Polži imajo na glavi dva majhna rožička — enega krajšega in drugega daljšega. Na daljšem so oči. In po svojem vedenju, prav tako po namenu, so taki rožički pravli periskopi.

Prav tem rožičkom se mora polž zahvaliti, da ima ta ko zelo širok vpogled po okolici. Ce jih ne bi imel, bi se polž veliko težje znašel v prirodi.

Periskop, ki so ga napravili ljudje, je še mnogo starejši periskop, ki je na-

Srečna številka

55. Bil sem pet dni zaprt, ker sem na straži zaspal za pet minut. Cudno, danes smo petega. Pričel sem razmisljati. Kaj neki pomenijo vse te petice. Domisil sem se; mor-

Korenine na vzhodu in zahodu

Znamenitega japonskega režiserja Akira Kurosawa, ki je na beneškem festivalu leta 1951 z »Rašomonom« odkril japonsko kinematografijo zahodnemu svetu, poznamo predvsem po tem njegovem filmu in po »Sedmih samurajih« in »Skriti trdnjavci«. V sezoni, ki se pravkar začenja, se bomo spet dvakrat srečali z njim, namreč v njegovem samurajskem filmu »Yojimbo — Telesna straža« in pa v njegovem zanimivem prenosu Shakespearove tragedije »Macbeth« — »Krvavi prestol« (v obeh igra glavno vlogo odlični Toširo Mifune). Zato in pa zaradi nekaterih zanimivih pogledov tega zelo cenjenega japonskega ustvarjavca, ki šteje za enega največjih filmskih režiserjev našega časa, posredujemo v nekoliko strnjennem obsegu njegov edini intervju za ameriški tisk.

Preprost človek

● Mnogo se je razpravljalo o vsebini vaših filmov, posebno tistih, ki so bili vaša izvirna zamisel. Revija »Time« je npr. šla celo tako da-

Johna Forda spoštujem že od vsega začetka. Ni mi treba poudarjati, da pozorno spremljam njegovo delo, in mislim, da je vplivalo name. Mogoče so tudi filmi Howarda Hawksa in Georgea Stevensa vplivali name, čeprav se tega ne zavedam. Ameriški filmi naše v vsakem pogledu prekašajo.

● Ali bi nam lahko zauptali svojih deset ali več najljubših ameriških režiserjev?

Če bi moral našteti deset imen, bi bila ta verjetno skoraj povsem ista, kot bi jih izbral vsakdo drug. Če lahko

omenim samo tri imena, pa so to brez oklevanja John Ford, Frank Capra in William Wyler.

Sanje o junakih

● Pogoste so primerjave med vašim samurajskimi filmi, kot so »Sedem samurajev«, »Yojimbo«, »Sanjuro« itd., in ameriškimi westerni. Ali ste si od teh tudi res kaj izposodili ali se naučili?

Dobre westernne imajo nedvomno radi vsi ljudje, ne glede na narodnost. Ker je človek slabotno bitje, rad sanja o dobrih ljudeh in velikih junakih, ki so živeli v davnih časih. Westernne so že

Kurosawa je na Zahodu sicer znan predvsem po svojih filmih, s katerimi je posegl v japonsko zgodovino, kot so »Rašomon«, »Sedem samurajev«, »Skriti trdnjava« in »Yojimbo«, vendar pa je vrh svoje ustvarjalnosti doživel z sodobnim delom »Pljani angel«, ki ga Zahod še ni videl

Intervju z japonskim režiserjem Akiro Kurasawo

dolgo vedno znova in znova snemali, ves ta čas so jih oblikovali, preoblikovali in izpopolnjevali in v tem procesu je nastajala neke vrste filmska »slovnica«. In jaz sem se učil iz te slovnice.

● Slišali smo, da nameščate posneti western. Je to res? Če je, kakšen je vaš načrt?

Japonec sem. Ne verjamem, da bi mogel napraviti western.

● Ali bi nam lahko označili svoj slog? Kateri so filmski prijemi, ki jih najpogosteje uporabljate in ki bi lahko sestavljal neki razpoznavalni slog?

Nič ne bi moglo biti zame težjega, kot definirati lastni slog. Film preprosto napravim tako, kot bi rad, da bi bil ali kolikor najbolj je to v moji moći. Nikoli mi ni prišlo na misel, da bi definiral svoj slog. Če bi poskušali kaj takega, bi se ujel v lastne zanke.

Filmska igra in zvok

● Za trenutek bi se radi pomudili pri vašem delu z igravci. Igra vaših protagonistov je npr. zelo filmska. V »Yojimbu« Mifuneja dela njegov način hoje dvakrat večjega, kot v resnici je. Ali

je bila to vaša zasluga?

Mifunejev način hoje je njegova lastna zamisel. Da bi ga poudaril, pa sem skrbno izbral snemalne kote in plane.

● Mifunejeva hoja v »Yojimbu« se močno razlikuje od njegovih sunkovitih krotenj v »Sedmih samurajih«. Ali ste tem boitovali vi?

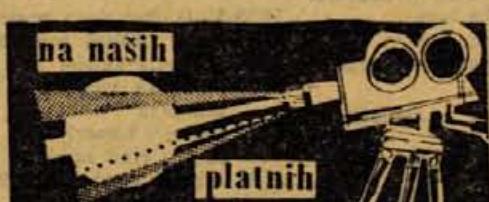
Mifunejeva igra v obeh filmih je plod njegovih igralskih sposobnosti in nadarjenosti. Toda med »Sedmimi samurajih« in »Yojimbom« je bil razmak desetih let in v tem času sva verjetno oba, Mifune in jaz dozorela ...

● Vaša uporaba gibanja množic v obeh teh filmih (kjer si sovražni vojski stojita nasproti) učinkuje skoraj kot ples. Ali je bila ta stilizacija namerna?

Niti v »Sedmih samurajih« niti v »Yojimbu« nisem skušal stilizirati gibanja množic. Mogoče je učinek glasbe napravil tak vtis? Seveda pa neki določen slog gibanja izvira iz urjenja v mečevanju takoj samurajev kot razbojnnikov. Mogoče je to tisto, kar je pritegnilo vašo pozornost.

● Naslednja značilna odlička vaših filmov se zdi, da je uporaba zvoka. Selesteno kimonu gospodične Yamada v »Krvavem prestolu«, ko se približuje svojemu fevdalnemu gospodu, da bi ga umorila, je bilo na primer silno večje. Kakšno je vaše mnenje o spajjanju slike in zvoka?

Vse od zmage zvočnega filma nad nemim se zdi, kot da je zvok preplavil sliko. Hkrati pa je poplava zvoka napravila sam zvok brez pomena. V filmu je treba tako s sliko kot z zvokom biti zelo previden. Po mojem mnenju je uspeh ali neuspeh filma odvisen od učinkovitosti kombinacije teh dveh činiteljev. Resnično filmski zvok ni niti samo spremmljajoč (lahko in pojasnjujoč) niti niso to naravnii zvoki — ujeti med snevanjem. Z drugimi besedami: filmski zvok, katerega učinek ni učinku slike samo dodan, ampak zaradi katerega je učinek same slike dvačrat ali trikrat novečan ...

»POSLEDNJI MRAK« ameriškega režiserja Roberta Aldricha je eden manj uspelih westernov priljubljenega Kirkha Douglasa, tokrat nevrotičnega morivca na begu v Mehiko pred svojim zasedovavcem Rockom Hudsonom z druge strani zakona. Med njima sta farmarka Dorothy Malone in njena petnajstletna hči Carol Lynley.

»ZGODILO SE JE V RIMU« italijanskega režiserja Maura Bolognini je zgodba o mladem fantu, ki si v Rimu na vse načine prizadeva, da bi prišel do službe in denarja, s katerim bi preživel otroka in se poročil. Igrajo Jean Sorel, Lea Massari in Jeanne Valerie.

Iz filma »Zgodilo se je v Rimu«

RADIJSKI

SPORED

OD 5. OKTOBRA DO 11. OKTOBRA

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.05., 5.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri.

SOBOTA

8.05 Poštarek v mladinski glasbeni redakciji
8.35 Malo instrumentov — veliko glasbe
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.25 Slavnostni zvoki ob pričetku praznika
10.15 Rezervirano za prenos slavnostne seje skupštine SR Slovenije
12.05 Zabavna glasba
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Viktor Repanšek: Krompir za potrošnjo in seme preko zime
12.25 Domači napevi za prijetno opoldne
13.30 Iz našega zabavnega arhiva
14.05 Jugoslovanski pevci v operah
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Zabavna glasba
15.35 Violončelist Pierre Fournier
16.00 Vsak dan za vas
17.00 Gremo v kino
17.50 Deset minut z orkestrom Renauld Binge
18.00 Aktualnosti doma in svetu
18.10 Skladbice za kratek čas
18.45 Novo v znanosti
19.05 Glasbene razglednice
20.00 V narodnem tonu
20.20 Večni šaljivec
21.00 Za konec tedna ples
22.15 Oddaja za naše izseljence
23.05 Za ples in razvedrilo

DRUGI PROGRAM

19.05 Operne melodije
20.00 Glasba za sobotni večer
20.45 Zagrebški bienale 1963
22.15 Jazz na koncertnem odu

nedelja

6.30 Napotki za turiste
8.00 Mladinska radijska igra
8.40 Pevski pozdrav iz Zagreba
8.49 Iz partizanščine
9.05 Z jugoslovanskimi pevci, orkestri in ansamblji
10.00 Se pomnite tovarši

13.30 Pol ure pred štirinajsto

14.05 Iz pravljičnega sveta Blaža Arniča

14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo

15.15 Zabavna glasba

15.40 Literarni sprehd

16.00 Vsak dan za vas

17.05 Glasbene uganke

18.00 Aktualnosti doma in v svetu

18.10 Pisana paleta

18.45 Na mednarodnih križpotih

19.05 Glasbene razglednice

20.00 Skupni program JRT

20.45 Kulturna kronika

22.15 Melodije v noči

22.50 Literarni nočurno

23.05 Ples do polnoči

DRUGI PROGRAM

19.05 S tujih opernih odrov

20.00 Igra vam Luis Armstrong

20.11 Tri predigre za gregorijanske napeve

20.45 Za mlado in staro

21.10 Your fix v kinoteki

SРЕДА

8.05 Opera in balet

8.55 Pisan svet pravljic in zgodb

9.25 Popevke v sredo dopoldne

10.15 Tretji godalni kvartet

10.30 Clovek in zdravje

10.40 Skoraj sami novi posnetki ansambla

in pevcev Borisa Franka

10.55 Vsak dan nova popevka

11.00 Pozor, nimaš prednosti!

12.05 Zabavna glasba

12.15 Kmetijski nasveti

12.25 Domači napevi za prijetno opoldne

12.45 Pesmi iz sončne Dalmacije

13.15 Obvestila in zabavna glasba

13.30 Iz oper starih mojstrov

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo

Petindvajset minut Chopina

15.15 Zabavna glasba

19.40 Amaterji pred našim mikrofonom

16.00 Vsak dan za vas

17.05 Promenadni koncert in v svetu

18.10 Od skladatelja do skladatelja

18.45 Ljudski parlament

19.05 Glasbene razglednice

20.00 Stirikrat petnajst

21.00 Glasbena medigra

21.05 Skupni program JRT

23.05 Iz danske sodobne glasbe

23.35 Želim vam lahko noč

18.00 Aktualnosti doma in v svetu

18.10 Turistična oddaja

19.05 Glasbene razglednice

20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov

20.45 Lahka glasba

21.00 Literarni večer

21.40 Pri skladatelju Ivu Petriču

22.15 Skupni program JRT

23.05 Ples na valu 327,1

DRUGI PROGRAM

19.05 Bastien in Bastionna opera

19.49 Med velikimi zabavnimi orkestri

20.15 Simfonija v d

20.30 Opatija 1963

21.45 Petnajst minut s tremi violinisti

PETEK

8.05 Leonard Pannario igra Debussyja

8.30 Orkestra Pearcy Faith in Tony Osborne

8.55 Pionirski tečnik

9.25 Petkov dopoldanski simfonični koncert

10.15 Pojo zabavni zbori

10.35 Naš podlistek

10.55 Vsak dan nova popevka

11.00 Pozor, nimaš prednosti!

12.05 Zabavna glasba

12.15 Kmetijski nasveti

12.25 Domači napevi za prijetno opoldne

12.45 Slovenski oktet poje za odhodnico

13.30 Koračnica, mazurka in bolero

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo

14.35 Povej mi...

15.15 Napotki za turiste

15.20 Zabavna glasba

15.46 Med zborovskimi skladbami Josipa Kocijančiča in F. S. Vilharja

16.00 Vsak dan za vas

17.05 Dragulji iz oper

18.00 Aktualnosti doma in svetu

18.10 Zabavna ruleta

18.45 Iz naših kolektivov

19.05 Glasbene razglednice

20.00 Poje Komorni zbor iz Celja

20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled

20.30 Haydn — Mozart — Beethoven in naši izvajavci

21.00 Iz partitur ZORLA

21.15 Oddaja o morju in pomorščkah

22.15 Literarni nočurno

23.05 Simfonija št. 3

ČETRTEK

8.05 Simfonični plesi in rapsodije

8.40 Portret v miniaturi

8.55 Radijska šola za višjo stopnjo

9.25 Iz oper Fridricha Smetane

10.15 Prokofjev in Stravinski

10.38 Pet minut za novo pesmico

10.55 Vsak dan nova popevka

11.00 Pozor, nimaš prednosti!

12.05 Zabavna glasba

12.15 Radijska kmečka univerza

12.25 Domači napevi za prijetno opoldne

12.45 Jugoslovanske skladbe za godala

13.30 V paviljonu zabavne glasbe

14.05 IV. slika opere Rigoletto

14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo

15.15 Zabavna glasba

15.35 Iz starejše češke koncertne literature

16.00 Vsak dan za vas

17.05 Popoldan Brahmsove glasbe

DRUGI PROGRAM

19.05 Serenada za godalni orkester

19.25 Med deli Johannse Sebastiane Bacha

19.55 Glasbena medigra

20.15 Glasbeni napevi

20.30 Opatija 1963

21.45 Plesi za godalni orkester

KINO

Naklo
6. oktobra špansko franc. barv. film PROTI JAMAJKI ob 16. in 19. uri

Jesenice »RADIO«
5. do 7. oktobra amer. barv. CS film NAPAD OB ZORI
8. do 9. oktobra angleški barv. CS film OBTOZENI STE OSCAR WILDE
10. do 11. oktobra nemško jug. film TAJNE ORIENTA I. DEL

Jesenice »PLAV2«
5. do 6. oktobra angleški barvni CS film OBTOZENI STE OSCAR WILDE
7. do 8. oktobra ameriški barvni film NAPAD OB ZORI
10. do 11. oktobra ruski film 49 DNI

Zirovnica
5. oktobra angleški barvni film 39. STOPNICA
6. oktobra ameriški film NORCIJE V OPERI
9. oktobra ameriški barvni CS film NAPAD OB ZORI

Dovje - Mojsstrana
5. oktobra ameriški film NORCIJE V OPERI
6. oktobra angleški film 39. STOPNICA
10. oktobra amer. barv. CS film NAPAD OB ZORI

Koroška Bela
5. oktobra ruski film 49 DNI

6. oktobra špan. barv. film PRISEL JE ANGEL
7. oktobra angl. barv. CS film OBTOZENI STE OSCAR WILDE

Kranjska gora
6. oktobra ruski film 49 DNI

10. oktobra angl. barv. CS film OBTOZENI STE OSCAR WILDE

Kropa
5. oktobra francoski film FRANCOZINJA IN LJUBEZEN ob 20. uri

6. oktobra jug. film mladinska matineja SFINGA ob 10. uri, franc. ital. jug. barv. CS film AUSTERLITZ ob 15.30, 17.45 in 20. uri

7. oktobra premiera ital. filma ZGODILO SE JE V RIMU ob 15. uri, premiera jug. barv. bolg. filma NOC PRED TRI NAJSTIM ob 18. in 20. uri

8. oktobra ital. film ZGODILO SE JE V RIMU ob 16. uri, amer. barv. film POSLEDNJI MRAK ob 18. in 20. uri

9. oktobra amer. barv. film POSLEDNJI MRAK ob 16. in 20. uri

10. oktobra amer. barvni film POSLEDNJI MRAK ob 16. in 18. in 20. uri

11. oktobra amer. barvni film POSLEDNJI MRAK ob 16. in 18. in 20. uri

Stražišče »SVOBODA«
5. oktobra slovenski film SAMORASTNIKI ob 20. uri

9. oktobra ital. film ZGODILO SE JE V RIMU ob 19. uri

Cerknje »KRVAVEC«
5. oktobra amer. barv. film CRNI NAREDNIK ob 19.30

6. oktobra amer. barv. film CRNI NAREDNIK ob 16.30 in 19. uri

6. oktobra nem. film E& NAPURSKI TIGER I. DEL ob 15. in 19.30
10. oktobra francoski film IGRE LJUBEZNI ob 19.30

Radovljica
5. oktobra angleški film NIKOLI NE POPUSCAJ ob 20. uri

5. oktobra španski barvni film PRODAJALKA VIJOLIC ob 18. uri

6. oktobra angleški film NIKOLI NE POPUSCAJ ob 18. uri

6. oktobra angl. barv. CS film MILIJONARKA ob 16. in 20. uri

6. oktobra španski barvni film PRODAJALKA VIJOLIC ob 14. in 10. uri

8. oktobra jugosl. film MOŽJE, DANES IN JUTRI ob 20. uri

9. oktobra jugosl. film MOŽJE, DANES IN JUTRI ob 18. in 20. uri

10. oktobra franc. jugoslovanski barvni CS film AU STERLITZ ob 19.30

11. oktobra slovenski film TRIGLAWSKE STRMINE ob 20. uri

Športne prireditve

• ROKOMET

V petem kolu republike lige za moške bo na sporedno gorenjski derbi Tržič : Mladost. Tekma bo jutri ob 10. uri na igrišču v Tržiču.

V tretjem kolu ljubljanske koniske lige bosta oba gorenjska predstavnika igrala doma, in sicer se bo Sava v Kranju pomerila s Črnomljem. Duplje pa z moštvo Dobrega polja. Obe tekmi bosta jutri ob 10. uri.

V petem kolu gorenjske rokometne lige bodo na sporednu naslednja srečanja — Duplje B : Selca ob 9. uri, Žabnica : Tržič B ob 9.30. Radovljica : Savica ob 10. uri, Križe : Cerknje ob 10. uri, Sava B : Mladost B ob 9. uri, medtem ko je Storžič prost. — V ženski konkurenči bosta na sporednu naslednji tekmi — Tržič : Mladost B ob 9. uri ter Storžič : Duplje ob 9. uri.

Danes ob 14. uri bo na novem kranjskem stadionu rokometni turnir za gorenjsko srednješolsko prvenstvo.

• KOSARKA

Prijozba Triglava na registracijo rezultata republike košarkarske lige med Elektro in Triglavom je bila ugodno rešena, zato bo jutri ob 9.30 v Soštanju povratno srečanje. Če bo spet zmaga Elektira, potem bosta moralni obe moštvi zaradi enakega števila točk igrati tekmo za izpad iz lige, in sicer na neutralnem terenu. V primeru, da bo jutri obe točki osvojil Triglav, bo iz I. lige izpadla Elektra.

Danes ob 19. uri bo na igrišču v Savskem logu prvenstvena tekma zadnjega kola okrajne košarkarske lige za mladinke med Triglavom in Medvodami.

• SMUCANJE

Naši najboljši smučarji se pod vodstvom zveznih trenerjev že vneto pripravljajo na smučarsko sezono in olimpijske igre v Innsbrucku. Alpski smučarji že zaključujejo prvi del priprav na Kredarici, tekači so bilj te dni v športnem centru v Zaki, skakavci pa bodo v torek pričeli s treningom na Pokljuki.

• JUDO

Judo klub Triglav bo priredil tečaj v judu in jiu-jitsu za začetnike, ki ga bo vodil izkušen tekmovavec Bavec. Tečaj se bo pričel v četrtek, 10. tega meseca, ob 18.30 v spodnjem telovadnici kranjske gimnazije.

• NOGOMET

V petem kolu gorenjske nogometne lige bodo na sporednu naslednja prvenstvena srečanja — Svoboda : Škofja Loka ob 9.15 (ob 8.30 pionirji), Triglav B : Tržič v tork, Železniki : Tabor ob 15. uri, Lesce : Jesenice ob 15. uri, Mladost : Naklo ob 10. uri.

V okviru občinske pionirske lige bosta v Naklem tekmi med Podbrezjami in Višokim (ob 8. uri) ter Naklom in Preddvorom (ob 9. uri).

gledalische

PRESERNOVO GLEDALISCE

V KRAJU

NEDELJA, 6. oktobra ob 16. uri Tirsonde Molina: DON GIL V ZELENIH HLAČAH, gostovanje v Zalogu pri Cerknjah

CETRTEK, 10. oktobra ob 16. uri za Iskro — Shakespeare: DVANAJSTA NOČ, ob 20. uri za red premierski — Shakespeare: DVANAJSTA NOČ — izvaja Mestno gledališče ljubljansko v okviru sodelovanja s Prešernovim gledališčem.

TELEVIZIJA

SOBOTA — 5. oktobra

RTV Beograd
18.00 Poročila
18.05 »Gledališče šest in pet — oddaja za mladino RTV Ljubljana
19.00 TV obzornik
19.20 Sprehod skozi čas
19.50 Kaj bo prihodnji teden na sporednu JTV
20.00 TV dnevnik
RTV Beograd
20.30 Propagandna oddaja
20.45 Zabavna oddaja RTV Ljubljana
21.45 Klatež — zgodb o kroničnih pijancih
22.16 Poročila

NEDELJA — 6. oktobra

RTV Beograd
10.00 Kmetijska oddaja
RTV Zagreb
10.30 »Čuda morja« RTV Ljubljana
11.00 Svečana proslava
20. obletnice Kočevskega zborna

RTV Beograd

14.15 Prenos športnega dogodka

RTV Ljubljana

18.00 Dvsnejev svet

19.00 Dvajset let Kočevja

RTV Beograd

19.45 Avtocesta 1963

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Beograd

20.45 »Podmornica Orel« — poljski celovečerni film

22.15 Poročila

PONEDELJEK — 7. oktobra

RTV Ljubljana

10.40 Solska TV se predstavi

15.20 Ponovitev šolske ure

17.30 Angleščina na TV

RTV Zagreb

18.00 TV v šoli

RTV Ljubljana

18.30 Poročila

18.35 Peter — veliki izumitelj

19.00 TV obzornik

JTV

19.30 Tedenski športni pregled

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Zagreb

20.30 Ljudje in neljudje — TV drama

RTV Ljubljana

21.30 Mali koncert čelista

Eda Majarona

22.00 Poročila

TOREK — 8. oktobra

NI SPOREDA!

SREDA — 9. oktobra

RTV Ljubljana

17.30 Ruščina na TV

18.00 Poročila

18.05 »Mošnja zlatnikov

za najlepšo igračko—

slikanica

RTV Ljubljana

18.20 Pionirski studio

19.00 TV obzornik

19.15 Dokumentarni film

19.30 Ekspedicija

JTV

20.00 TV dnevnik

Ervovizija

20.25 Prenos športnega dogodka

RTV Ljubljana

22.15 Poročila

CETRTEK — 10. oktobra

RTV Ljubljana

10.00 TV v šoli

RTV Ljubljana

17.30 Angleščina na TV

RTV Beograd

18.00 Poročila

18.05 Slike sveta

RTV Ljubljana

18.30 Britanska enciklopédia

19.00 TV obzornik

19.30 Koncert Johnna Sebastianza za orglice

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Zagreb

20.30 Opatija 1963

RTV Ljubljana

21.45 Propagandna oddaja

22.00 Poročila

PETEK — 11. oktobra

RTV Ljubljana

17.30 Ruščina na TV

18.00 Poročila

18.05 Film

18.30 Popotni vltisi

19.00 TV obzornik

19.15 Dokumentarni film

RTV Zagreb

19.30 Naši glasbeni umetniki

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Zagreb

20.30 Opatija 1963

21.45 Propagandna oddaja

22.00 Poročila

Anekdot

Najuspešnejše zdravljenje

Angleški pesnik Oscar Wilde se je pogovarjal z mladim zdravnikom o pacientih.

»Pomisli,« je dejal, »zdravil sem zlomljeno nogo. Mesec dni kasneje je moj pacient postal prvak v maratonu.«

»Seveda, ko je videl račun,« je mirno dodal Wilde.

Stoj, general!

Ko so bili manevri, je hotel general Suvorov prek mosta. Stražar ga je ustavil in dejal: »Ne smete prek njega, ker je most porušen.«

General pogleda vojaka in se obrne k naredniku: »Kako si upate meni — generalu ovirati prehod?«

»Ne pritožujte se meni, ker sem padel pred tremi dnevi...«

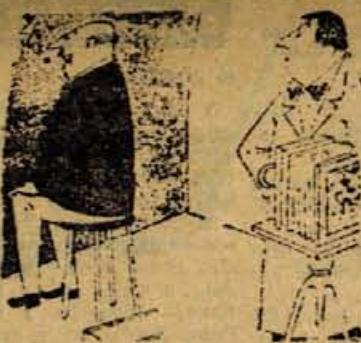
Nesreča

Neki tenor, ki je mislil, da je velik umetnik, si je med britjem naročil tudi manikiranje. Dekle, ki mu je manikiralo nohte, je bilo zelo ljubko. »Veliki tenor ji je pričel dvoriti. Predlagal ji je, da bi šla z njim na koncert in potem v bar.«

Toda mlada žena ni sprejela povabila in povedala, da je poročena.

»Nič hudega, zlažite se možu,« je dejal umetnik.

»To lahko storite kar vi sami, ker vas mož pravkar brije.«

Slikajte me takole, da bo žena vedela, da sem hud nanjo

PREGNEČENI RIBIC

Podaljšaj laks!
PODMORNICA

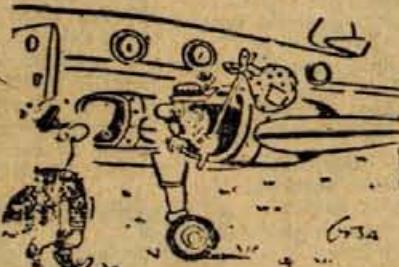

Potoplji periskopi! Pripravljen sem za plovbo.

ZLOBNOST

Kaj praviš, ali mu bo dobra žena?

Ali je to avion za New York?

— Žena pridi in občuduj — končno mi je uspelo pribititi sliko na zid.

HOROSKOP

Velja od 5. do 12. oktobra 1963

OVEN (21. 3.—20. 4.)

Samotarsko življenje ti žre žive, zato brž pošči veselo družbo. V zvezi z nekim osebnim problemom se lahko polnoma zanesiš na prijatelja. Ne precenjuj lastne odpornosti do jenske sapice. Star dolžnik te razveseli.

BIK (21. 4.—20. 5.)

Vedi, da je boljši vrabec na strehi, zato tvoje nezadovoljstvo nima nobene osnove. Negotovost ti omaja še tako dober namen — ne daj se preplašiti. Glede nežnih čustev: ali poznaš besedo optimizem.

DVOJCKA (21. 5.—20. 6.)

Zaradi nenehne psihične napetosti si moraš čimprej privoščiti temeljni počitek. Obeta se nekaj prijetnih presenečenj.

RAK (21. 6.—22. 7.)

Zadnjemu poznanstvu ne prispuj nobenega pomena, vsemi ga za rezervo. Ugovornost, ki ti bo zaupana, prinese več dolžnosti kot pravice. Možnost družinskega nesporazuma zaradi številki.

LEV (23. 7.—22. 8.)

Tvegaj, toda previdno, da ne nasedeš. Uspeh je odvisen le od tebe, vendar preobčutljivost zna škodovati. Spora z dragom osebo ne resiš z molkom in užaljeno trmoglavostjo.

DEVICA (23. 8.—22. 9.)

Vsaka stvar zahteva svoj čas, zato se ne prenagli, da se kasneje ne kesaš. Ob koncu tedna te čaka majhno, toda prijetno presenečenje. Ne bodi v ljubezni malenkosten.

TEHTNICA (23. 9.—22. 10.)

Nenadoma pomoč doslej odmaknjenega prijatelja te gane. Malenkosti, ki se ti zde menjajo vseeno upoštevaj. Pazi na obnašanje: z grobostjo ne počaš svoje moči.

SKORPIJON (23. 10.—22. 11.)

Samo filozofiranje ti ne bo pomagalo, sklepaj raje logično. Posveti več časa ljubljeni osebi, saj je ta teden ugoden za ljubezen. Nedeljskega izleta zlepja ne pozabiš, namreč doživetij in srečanj.

STRELEC (23. 11.—22. 12.)

Skušaj se otresti povsem osebnega presojanja stvari, ki se tičejo tudi tebe, tako v poklicu kot v privatnem življenju. Upoštevaj nasvete prijateljev. Novi načrti dobe jasnejšo obliko.

KOZOROG (23. 12.—20. 1.)

V težavni situaciji ohrani mirno kri. Ne predajaj se mislim o svojih sposobnostih, raje jih praktično izkoristi. Upri se trenutkom malodušnosti in nezaupanja.

VOZNAR (21. 1.—19. 2.)

Ob sicer mamljivih načrtih se ne prenagli, zato ne zametuj koristnih nasvetov svojih prijateljev. Pekla te bo veselj zaradi premajhnega vpisa posojila.

RIBI (20. 2.—20. 3.)

Le z dobro voljo in s previdnostjo v občevanju z ljudmi premagaš svoje težave. Ne prezri ugodnih pogojev pri doseganju svojih ciljev. Izkoristi kojunkturno.

No, ta je pa dobra; kot da namesto da bi šla v kino ali v gledališče ali na izlet, me gnjavijo z cesar skupnega. Največkrat nogometom. Sita sem že tega. Kar drži zadnje. Nogometna tekma sam pojdi, bom pa doma. Traja navadno za najbolj ucene prijatelje tri dni: sobota, nedelja, navljava, lahko pride do... ponedeljek.

SOBOTA

»Ti, kaj praviš, ali bodo jutri naši dobili?«

NEDELJA

Na stadionu je ljudi kot na tombo. Toda vsi niso z veseljem tu. Janez je najbrž pripravil ženo, da

Nenadoma vse utihne. Kaj pa zda? Domacim igračem grozi gol. Srečno so se ga rešili. Sledijo vzdušni olajšanja. Potem zopet prejšnji bučni ton.

Janezova žena ne razume ne gledalcev ne igračev, zakaj so tako vneti. Prosi moža, da bi šla.

»Dai no mir. Zdaj ne grem nikam. Ali ne vidis, da bodo naši dobili?«

»Žal, so to nedeljo dobili — gole.«

PONEDELJEK

»Ne gre mi v glavo, kako so mogli naši zgubiti. Bili so precej boljši. Ali si videl sodnika, kako je naviral za goste? Zaslužil je, da so ga po tekmi premaličili. In kako grobo so gosti igrali. Saj ne rečem, tudi od gostov so morali dva igrača odpeljati v bolnišnico, toda zasužila sta.«

»Ali boš žel na naslednjo tekmo. Tokrat bodo gotovo dobili.«

Prišla bo spet sobota, nedelja in ponedeljek. Spet bo nekaj športa in veliko nogometa.

Šport in nogomet

»Jasno, da bodo. Saj je njihov ješa z njim. Zalostno opazuje nasprotnike na dnu stole. Pa tudi zadnjikrat smo jih nabili. In še ne nekaj si pozabil; igrajo na domaćem igrišču, kar je zelo važno.«

Razpravljanju ni konca. Začne se labko nekje v podjetju in nadaljuje doma.

»Žena, jutri nameravam na tekmo, ali bi šla z menoj?«

»Samo nogomet ti roji po glavi. da ne vdere na igrišče.«